

İnternet üzerinden özel matraha tabi alışveriş şifrelerinin satışında belge düzeni, Ba-Bs bildirim formları ve faturalarda TCKN/VKN bilgilerine yer verilme zorunluluğu, ödemeler üzerinden tevkifat yapılıp yapılmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[229-2012/VUK-1- . . .]--19676
Tarih	08.01.2019

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[229-2012/VUK-1- . . .]--19676

08.01.2019

Konu : İnternet üzerinden özel matraha tabi alışveriş şifrelerinin satılmasında belge düzeni ve ödemeler üzerinden kesinti yapılıp yapılmayacağı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; internet üzerinden nihai tüketicilere çeşitli alışverişlerde kullanılmak üzere alışveriş şifrelerinin satışını yaptığınızı, müşterinin ödemeyi banka kanalıyla yaptığını, şifrenin de müşteriye mail ya da mesaj yoluyla iletildiğini belirterek;

- Yaptığınız satışlara istinaden düzenlenecek faturalarda müşterinin adres, T.C. kimlik numarası (TCKN), vergi kimlik numarası (VKN) bilgilerinin bulunmaması nedeniyle sadece ad-soyadının olmasının yeterli olup olmadığı,
- Ba-Bs bildirim formlarında, TCKN/VKN verilmemesi nedeniyle, sadece ad-soyad bilgisinin olmasının yeterli olup olmadığı,
- Söz konusu satışlarınıza istinaden toplu fatura düzenleyip düzenleyemeyeceğiniz,
- Faturaların bir nüshasını mükellefe göndermenizin zorunlu olup olmadığı,
- Nihai tüketicilere yaptığınız satışlara istinaden fatura yerine ödeme kaydedici cihaz fişi düzenleyip düzenleyemeyeceğiniz,
- Başka firmalar tarafından satılan şifrelerden nihai tüketiciler tarafından kullanılmayanların tarafınızca satın alınması durumunda düzenleyeceğiniz gider pusulasının nihai tüketiciye imzalatırılıp imzalatırılmayacağı

hususlarında Başkanlığımız görüşünü talep etmektedir.

I- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU UYGULAMASI

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun;

- (1/1) maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,
- (10/a) maddesinde, mal teslimi veya hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması anında, (10/b) maddesinde ise malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi anında vergiyi doğuran olayın meydana geldiği,
- 20 nci maddesinde, teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu; bedel deyiminin, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği

hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, gerek'nin internet üzerinden nihai tüketicilere çeşitli alışverişlerde kullanılmak üzere bedel karşılığında alışveriş şifrelerinin satışı, gerekse başka firmalar tarafından satılan şifrelerden nihai tüketiciler tarafından kullanılmayanların Şirket tarafından satın alınması herhangi bir teslim veya

hizmetin karşılığını teşkil etmediğinden KDV'ye tabi değildir.

Ancak, bu alışveriş şifreleri kullanılarak mal veya hizmet satın alınması halinde, ilgili işyeri tarafından düzenlenecek faturada yapılan teslim veya hizmetin karşılığını teşkil eden bedel üzerinden KDV hesaplanması gerekmektedir.

II- GELİR VERGİSİ KANUNU UYGULAMASI

93 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

- 37 nci maddesinde, her türlü ve sınai faaliyetten doğan kazancın ticari kazanç olduğu,
- 82 nci maddesinde, arızı olarak ticari muamelelerin icrasından veya bu nitelikteki muamelelere tavassuttan elde edilen kazançların vergiye tabi arızı kazanç olduğu

hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerin maddenin bentlerinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları hükme bağlanmıştır.

Buna göre, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde, vergi mükellefiyeti bulunmayan şahıslardan yapılan alımlar için gelir vergisi tevkifatı yapılacağına dair hüküm bulunmadığından, anılan şirketin kendi müşterilerinin, diğer satıcılardan aldıkları ve kullanmadıkları ihtiyaç fazlası alışveriş şifrelerinin şirket tarafından satın alınmasında gelir vergisi tevkifatı yapması söz konusu olmayacaktır.

Öte yandan, bahse konu alışveriş şifrelerinin alışverişlerde kullanmak yerine, bu şifrelerin alış ve satış fiyatlarındaki farklılıklarından gelir elde etme amacıyla, devamlı veya arızı olarak alım satım yapan gerçek kişilerin elde ettikleri kazançların, 193 sayılı Kanunun ticari ve arızı ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirilebileceği ise tabiidir.

III- VERGİ USUL KANUNU UYGULAMASI

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "İspat edici kağıtlar" başlıklı 227 nci maddesinde, *"Bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir."* hükmü yer almakta olup, söz konusu kayıtların ise, esas itibarıyla, aynı Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde yer alan belgelerden herhangi biri ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, mezkûr Kanunun;

- 229 uncu maddesinde faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu,
- 230 uncu maddesinde, faturada, faturanın düzenlenme tarihi seri ve sıra numarası, faturayı düzenleyenin adı, varsa ticaret unvanı, iş adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarası, müşterinin adı, ticaret unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarası, malın veya işin nev'i, miktarı, fiyatı ve tutarı, satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarasının bulunmasının zorunlu olduğu,
- 231 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde faturanın, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenleneceği ve bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı; (6) numaralı bendinde ise Kanunun 232 nci maddesinin birinci fıkrasına göre fatura düzenlemek zorunda olanların, müşterinin adı ve soyadı ile bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarasının doğruluğundan sorumlu oldukları ancak bu sorumluluğun aynı maddenin ikinci fıkrasının uygulandığı halleri kapsamadığı

hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanunun 232 nci maddesi hükmüne göre, tüccarlar sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve aldıkları emtia veya hizmet için de fatura istemek ve almak mecburiyetinde olup, bu maddede sayılanlar dışında kalanların, tüccarlardan satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin 2018 yılı için 1.000 (2015 yılı için 880, 2016 ve 2017 yılları için 900) TL'yi geçmesi veya 2018 yılı için 1.000 (2015 yılı için 880, 2016 ve 2017 yılları için 900) TL'den az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir.

Mezkûr Kanunun 234 üncü maddesi de; tüccarların vergiden muaf esnafa yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulasının vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmünde olduğu, gider pusulalarının, seri ve sıra numarası dâhilinde teselsül ettirileceği hükmüne amirdir.

Ayrıca, 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında, satışı yapılan malları aynen veya işlendikten sonra satışını yapanlar dışındaki kimselere satan veya aynı kimselere hizmet veren birinci ve ikinci sınıf tüccarların, bu Kanuna göre ödeme kaydedici cihaz kullanmak mecburiyetinde oldukları hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, Vergi Usul Kanununun 148, 149 ve Mükerrer 257 nci maddelerinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye dayanılarak yayımlanan 396 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğiyle bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin belirli bir haddi aşan mal ve hizmet alımlarını "*Mal ve*

Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile; mal ve hizmet satışlarını ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)" ile bildirmeleri yükümlülüğü getirilmiştir. Söz konusu Tebliğin "Bildirime Konu Alış/Satışlar ve Hadler" başlıklı (1.2) bölümünde; "1.2.1. Bildirim mecburiyeti bulunan mükelleflerce, belirlenen hadler çerçevesinde yapılan her türlü mal ve/veya hizmet alış ve satışları, bunlara, ilişkin belgenin türüne (Fatura, irsaliyeli fatura, serbest meslek makbuzu, müstahsil makbuzu, gider pusulası, akaryakıt pompalarına bağlı ödeme kaydedici cihaz fişi, sigorta komisyon gider belgesi ve yolcu bileti gibi) bakılmaksızın Ba-Bs bildirim formlarına dahil edilecektir.

1.2.2. Mükelleflerin 2010 yılı ve müteakip yılların aylık dönemlerine ilişkin mal ve/veya hizmet alışları ile mal ve/veya hizmet satışlarına uygulanacak had 5.000 TL olarak yeniden belirlenmiştir. Buna göre, bir kişi veya kurumdan katma değer vergisi hariç 5.000 TL ve üzerindeki mal ve/veya hizmet alışları, "Mal ve Hizmet Alımlarına ilişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile; bir kişi veya kuruma katma değer vergisi hariç 5.000 TL ve üzerindeki mal ve/veya hizmet satışları ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)"nun Tablo II alanında bildirilecektir.

Söz konusu hadlerin uygulanmasında, özel matrah şekline tabi mal ve/veya hizmet alış/satışlarında katma değer vergisi, özel tüketim vergisine tabi işlemlerde ise özel tüketim vergisi dâhil tutarlar dikkate alınacaktır.

...

Belirlenen hadlerin altında kalan alış ve satış bedellerinin bildirildiği, "Diğer Mal ve Hizmet Bedeli Toplamı" (Tablo III) bölümü Ba-Bs bildirim formlarından çıkartılmıştır." düzenlemesine yer verilmiştir.

Bunun yanı sıra, 3 Seri No.lu Vergi Kimlik Numarası Genel Tebliğinin "1.1-Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı Olan Kişiler" başlıklı bölümünde; "Bugüne kadar vergi kimlik numarası almış olan Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde bulunan gerçek kişilerin vergi kimlik numaraları ile Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaralarının eşleştirilmesi sonucunda, vergi dairesi kayıtlarında Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde bulunan gerçek kişilerin vergi kimlik numaraları onbir haneli rakamdan oluşan Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasına dönüştürülmüş olup, 1/7/2006 tarihinden itibaren vergi dairelerince fiilen Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası kullanılmaya başlanılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde bulunan gerçek kişiler için vergi kimlik numarası olarak Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının kullanılmaya başlanıldığı tarihten itibaren belgelerde vergi kimlik numarası satırına onbir haneli Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası yazılacaktır." açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre;

- Firmanızca yapılan satışlar için düzenlenecek faturalarda Vergi Usul Kanununun 230 uncu maddesinde belirtilen bilgilerin tamamının bulunması gerekmektedir. Ancak, nihai tüketicilere düzenlenen faturalarda

bunların TCKN bilgisine yer verilme zorunluluğu bulunmamaktadır.

- Yaptığınız satışlar karşılığında düzenlediğiniz belgelerin, 396 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde TCKN/VKN belirtilerek Bs bildirim formuna dâhil edilmesi gerekmektedir.

- Düzenlenen faturaların müşterilere gönderilmesi zorunludur.

- İnternet üzerinden yaptığınız satışlar haricinde işyerinizde müşterilerinize yüz yüze hizmet veriyor ya da satış yapıyor olmanız halinde, ödeme kaydedici cihaz kullanmanız gerekmektedir.

- Gider pusulası, toplu ya da imzasız düzenlenmesi mümkün olmayan bir belge olup, söz konusu belgede, başka firmalardan aldığı şifreleri internet üzerinden şirketinize satan kişilerin adının, adresinin ve imzasının bulunması kanuni bir zorunluluktur.

Öte yandan, satışlarınız için "muhtelif müşteriler" ibareli tek bir fatura düzenlenmesine izin verilmesine ilişkin yetkinin Hazine ve Maliye Bakanlığına ait olması nedeniyle, bu hususa ilişkin talebiniz için Hazine ve Maliye Bakanlığına (Gelir İdaresi Başkanlığına) müracaat etmeniz gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026